

UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA FACE ID ORQALI O'QUVCHILARNI NAZORAT QILISH.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10009729>

Sa'dullayeva Maftuna

Navoiy davlat pedagogika instituti, 3-kurs talabasi

Annotatsiya

Maqolada umumta'lim maktablarida face id orqali nazorat qilishning ahamiyati, afzalliklari hamda usullari yoritilgan.

Kalit so'zlar

avtomatlashtirish, boshqaruv, skanerlash, sun'iy intellekt, strategiya, raqamlashtirish, xavfsizlik

Mamlakatimizda ta'lim sohasida qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Ta'lim sifatini oshirish butun jahon hamjamiyatining eng dolzarb muammolaridan biridir. Ijtimoiy rivojlanish sur'atlarining tezlashishi, ta'limdagi raqamli texnologiyalarni transformatsiyalash va axborotlashtirish jarayonlari bugungi kunda ta'lim tizimiga qo'yiladigan talablarning mazmuniga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

O'quvchilarni nazorat qilish va ota-onalar bilan o'zaro hamkorlikni yanada kuchaytirish maqsadida maktablarda face id tizimini joriy etish, ta'lim sifatini oshirish maqsadida sinf xonalariga ovozli kameralar o'rnatish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. O'quvchilarning bilimlari, qobiliyatlari va ko'nikmalarini nazorat qilish o'quv jarayonining muhim qismidir. Nazoratning maqsadi o'quvchilar tomonidan o'quv ashyolarni o'zlashtirishning sifatini aniqlash, o'z bilimlari va ko'nikmalarini tashxislash va tuzatish, shuningdek, o'qitish ishlariga mas'uliyatini oshirishdan iborat. O'quvchilarning bilimlarini nazorat qilish o'quv jarayonini takomillashtirish uchun katta imkoniyatlar ochadi, chunki o'quvchilarning kuchli va bilimga ega bo'lishlari uchun kurashishning samarali vositasi sifatida ularni faolroq o'rganish, ularning individual xususiyatlarini ochish imkoniyatini beradi. Bugungi kunda ta'lim muassasalari, banklar, ishlab chiqarish korxonalarida Face kontrolyorlarning qo'yilishi u yerdagi nazorat va boshqaruvni hamda ishning sifatini oshishiga olib kelmoqda. Ayniqsa, maktablarda Face ID orqali o'quvchilarning kelib-ketishini, davomatini olib borish, uyushmagan yoshlarning doimiy nazoratini ushlaydi.

Hozirgi vaqtda maktabda Face IDni qo'llash uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan turli xil texnologiyalar mavjud:

- biometrik skanerlar: ular turniketlarga, eshiklarga yoki maktab binosining boshqa kirish joylariga o'rnatilishi mumkin. Skanerlar o'quvchilarning yuzlarini taniydi va ularga turniket yoki eshikdan faqat tizim tomonidan aniqlangandan keyin o'tishga imkon beradi.

Videokameralar: ular darslarda yoki boshqa tadbirlarda o'quvchilarning yuzlarini tanib olish uchun ishlatilishi mumkin. Kameralar sinflarda yoki o'quvchilar uzoq vaqt bo'lgan boshqa joylarda o'rnatilishi mumkin.

Sun'iy intellekt: bunda o'quvchilarning yuzlari tasvirlarini tahlil qilish va ularning ma'lum bir guruh yoki sinfga mansubligini aniqlash uchun ishlatilishi mumkin. Bu o'quvchilarning qaysi biri darsda yoki qaysi sinfdan ekanligini bilmog'chi bo'lgan o'qituvchilar uchun foydali bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, Face IDni maktabning boshqa tizimlari, masalan, davomatni boshqarish tizimi yoki kirishni boshqarish tizimi bilan birlashtirish imkoniyati mavjud. Bu talabalar va o'qituvchilar uchun xavfsizlik va qulaylikni yaxshilaydi.[1] Maktablarda Face IDni qo'llashning bir qancha afzalliklari bor:

ta'lim sifatini yaxshilash: Face ID dan foydalanish o'quvchilarni aniqroq tanish orqali ta'lim sifatini yaxshilashga yordam beradi. Bu o'qituvchilarga ularning qaysi biri darsda qatnashayotganini yaxshiroq aniqlab boradi;

xavfsizlik: yuzni aniqlash tizimi talabalar va o'qituvchilar uchun yuqori darajadagi xavfsizlikni ta'minlaydi. Bu maktab binosiga yoki o'quvchilarning shaxsiy ma'lumotlariga ruxsatsiz kirishni oldini oladi;

qulaylik: Face ID tizimidan foydalanish turniketlardan tez va qulay o'tish, eshiklarni ochish va maktabning turli joylariga kirish imkonini beradi. Bu esa maktabda qulaylik va tezlikni oshiradi;

jarayonlarni avtomatlashtirish: Face ID tizimi trafikni boshqarish tizimlari, kirishni boshqarish tizimlari va boshqalar kabi boshqa tizimlar bilan birlashtirilishi mumkin. Bu jarayonlarni avtomatlashtirish tushunishga yordam beradi va boshqarish xarajatlarini kamaytirish imkonini beradi.

innovatsionlik: Face ID ni qo'llash maktabda xavfsizlik va qulaylikni ta'minlash uchun innovatsion yondashuvdir [1].

Maktabda Face ID ni qo'llashning bir necha usullari mavjud bo'lib, ular o'quvchilar va o'qituvchilarning xavfsizligi va qulayligini ta'minlash uchun ishlatilishi mumkin:

turniketlar: yuzni aniqlash tizimiga ega turniketlarni oʻrnatish faqat roʻyxatdan oʻtgan oʻquvchilarga kirishni taʼminlashga va ruxsatsiz kirishni oldini olishga yordam beradi;

xavfsizlik kameralari: yuzni aniqlash xususiyatiga ega xavfsizlik kameralari oʻqituvchilar va maktab maʼmuriyatiga oʻquvchilarning hatti-harakatlarini kuzatishda va intizom buzilishining oldini olishda yordam beradi;

davomatni nazorat qilish tizimlari: Face IDni davomatni nazorat qilish tizimlari bilan birlashtirish oʻqituvchilarga dars davomatini kuzatishda va darsdan voz kechishning oldini olishda yordam beradi;

taʼlim sifatini yaxshilash: Face ID oʻqituvchilarga oʻquvchilarning qaysi biri sinfda ekanligi va qaysi guruhlar qoʻshimcha yordamga muhtojligi haqida aniqroq maʼlumot berish orqali taʼlim sifatini yaxshilashga yordam beradi;

kirishni boshqarish: maktabning turli hududlari va binolariga kirishni boshqarish uchun Face IDdan foydalanish xavfsizlikni taʼminlashga yordam beradi va faqat ruxsat berilganlar uchun kirishni cheklaydi;

jarayonlarni avtomatlashtirish: Face IDni turli tizimlar bilan birlashtirish maktabga kirish, oʻquvchilarni roʻyxatdan oʻtkazish va kirishni boshqarish bilan bogʻliq jarayonlarni avtomatlashtirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Saydullayeva M.L. Face id orqali oʻquvchilar kelib-ketishini nazorat qilishning ahamiyati, Taʼlimda sumʼiy intellektning roli mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiya, Samarqand, 2023, 320-322 b.